

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Grote Spekstraat - Haachtstraat

Herent, Vlaams-Brabant

2024L242

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2024

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	5
1.3 Gemotiveerd advies	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de aanleg van een 2DWA-stelsel in de Grote Spekstraat in Veltem-Beisem, deelgemeente van Herent, provincie Vlaams-Brabant. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 11 322 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 3100 m².

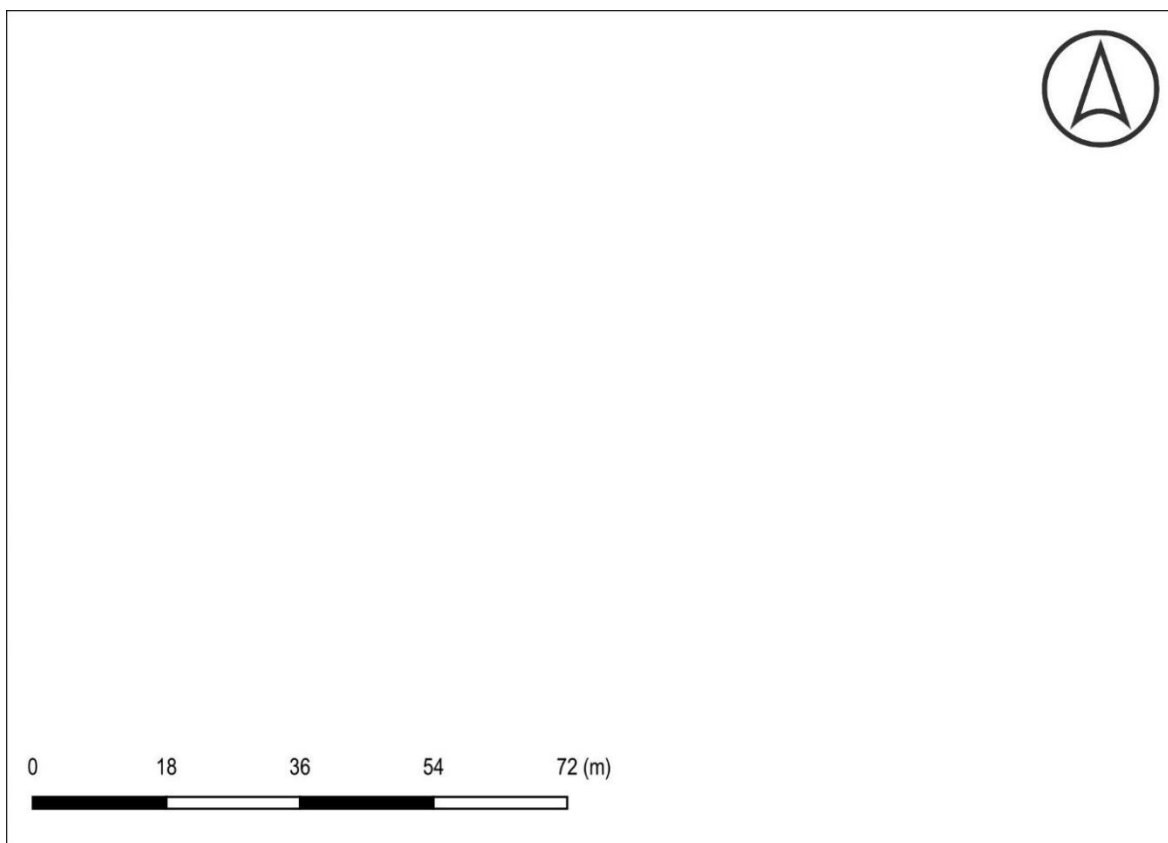
Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als agrarisch gebied en woongebied met landelijk karakter. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2024L242	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 167379	Y ₁ : 180100
	X ₂ : 167932	Y ₂ : 180495
KADASTER	Herent Afdeling 5, Veltem-Beisem, Sectie C, Nummers 147D, 144Y4, 144Z4, 144L4, 144E, 143A	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant riolerings- en wegeniswerken tussen en langs de Grote Spekstraat en de Haachtstraat te Herent. Het volledige plangebied is ca. 11 322 m² groot, de geplande ingrepen beslaan een gecombineerde oppervlakte van ca. 3100 m². De geplande werken omvatten het graven van een gedeelte nieuwe gracht, het ruimen en herprofileren van een bestaande gracht en een gedeeltelijke heraanleg van de Grote Spekstraat.

Herent is gelegen in de Brabantse leemstreek. Het onderzoeksgebied bevindt zich ten zuiden van de rug die de overgang vormt tussen de zandleemstreek en het Brabantse leemplateau. Het plangebied bevindt zich ten noordwesten van de dorpskern van Herent. Het terrein wordt in het oosten geflankeerd door de Beek en in het westen door de Weisseterbeek. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een profiel weer waarvan de top bestaat uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holocene. Deze afzettingen rusten op fluviale afzettingen van het Weichseliaan. De bodemkaart geeft langsheen het tracé voornamelijk matig natte, matig gleyige leembodems weer. De locatie, gevat tussen twee beekvalleien, was ongetwijfeld aantrekkelijk voor rondtrekkende jager-verzamelaars. De vruchtbare leemgronden moeten ook voor landbouwers gunstig geweest zijn.

De cartografische bronnen reflecteren een relatief open en landelijke omgeving. Op de Ferrariskaart is het plangebied weergegeven als akkerland en vrij van enige bebouwing. Ten noorden van het plangebied, ter hoogte van het kruispunt van de huidige Haachtstraat, Grote Spekstraat en Bukestraat, is het gehucht 'Buecken' aangeduid. Ten westen van het plangebied is een omvangrijk bosgebied weergegeven. Langsheen het verloop van de Grote Spekstraat zijn meerdere kleinere gebouwen afgebeeld. Tegen de Haachtstraat zijn 2 hoeves afgebeeld. Op het 19e-eeuwse kaartmateriaal zijn geen wezenlijke wijzigingen waar te nemen inzake het landgebruik langsheen het tracé. Ook doorheen de orthofotosequentie is geen noemenswaardige verandering op te merken. De terreinen rondom het plangebied blijven in gebruik als akkerland. Een groot deel van het tracé valt samen met een reeds bestaande gracht.

In de omgeving zijn nog maar een handvol aan archeologische onderzoek uitgevoerd. Het merendeel van de uitgevoerde prospecties die zijn opgenomen in de CAI kaderen binnen de archeologische opvolging van de aanleg van een gasleiding. Hierbij werden voornamelijk sporen en vondsten uit de vroegmoderne en jongere perioden in kaart gebracht. Ten noordwesten van het onderzoeksgebied, op de rand van de Beek, werd bij booronderzoek lithisch débitageafval gerecupereerd. In de ruimere omgeving werden bij veldkarteringen ook vuurstenen artefacten ingezameld. De cartografische indicatoren bestaan in hoofdzaak uit defensieve elementen van de KW-linie die net voor WOII werd ingericht tussen Koningshooikt en Waver. Hoewel de gekende waarden schaars zijn wijzen ze wel op aanwezigheid in de omgeving tijdens de steentijden.

Hoewel in de omgeving, louter op basis van de landschappelijke situatie, uitgegaan dient te worden van een potentiële trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt een doorlopend onderzoekstraject in dit geval als weinig zinvol ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden tussen de Haachtstraat en de Grote Spekstraat worden geen bijkomende onderzoeksdaten aanbevolen. De voornaamste redenen voor een vrijgave zijn de reeds aanwezige infrastructuur en de relatief beperkte oppervlakte en lineaire vorm van de geplande ingrepen. Met betrekking tot eventueel aanwezige artefactensites dient er op gewezen te worden dat het merendeel van de geplande werken samenvallen met ofwel een bestaande gracht of verharding. De kans dat ter hoogte van deze elementen nog in-situ bewaarde artefactensites aanwezig zijn wordt als minimaal ingeschat. Enkel het deel nieuwe gracht is nog geen infrastructuur aanwezig. Op het historisch kaartmateriaal is te zien dat deze nieuwe gracht echter ook grotendeels de perceelsgrenzen volgt waardoor de kans heel groot is dat ook ter hoogte van dit deeltje van het tracé ooit een perceelsgreppel aanwezig was. Verder onderzoek door middel van archeologische boringen langsheen het verloop van het tracé wordt bijgevolg als weinig zinvol ingeschat. Met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid van bodemsporen moet eveneens gewezen worden op de reeds aanwezige infrastructuur en het feit dat de ingrepen een lange, lineaire vorm hebben waarbinnen elk ruimtelijk kader ontbreekt om eventueel aanwezige relictten hun onderlinge relatie te kunnen bestuderen. Veel meer dan een quasi contextloze indicatie voor aanwezigheid in het verleden kan bij verder onderzoek door middel van proefputten of -sleuven niet verwacht worden. Vanwege dit gebrek aan mogelijke kenniswinst wordt een doorlopend onderzoekstraject bijgevolg als weinig zinvol ingeschat.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroenderfgoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
--	---

